

Критерії та показники розвитку закладу загальної середньої освіти

Климчук І. О., канд. пед. наук

За період дослідження було визначено й обґрунтовано основні критерії й показники розвитку закладу загальної середньої освіти, що постають на сучасному етапі, а саме: відповідність результатів функціонування закладу загальної середньої освіти його головним цілям, об'єктивність й обґрунтованість ухвалення управлінських рішень щодо прогнозування роботи закладу, вимірність, узгодженість і несуперечність, повнота і всебічність оцінки ефективності роботи закладу загальної середньої освіти. Визначені критерії й показники дали змогу оцінити ефективність управління та якість наданих освітніх послуг (якість знань) у динаміці. Водночас, було доведено, що обрані критерії й показники результативності діяльності закладу освіти нерозривно пов'язані з завданнями, які вирішує вся освітня система в Україні. Вони фактично встановлюють принципи (правила, орієнтири), якими доцільно керуватися під час оцінювання кількісних і якісних результатів виконання тих чи інших завдань освіти, й школи зокрема. Показники, відповідно, розроблено з метою встановлення кількісного виміру визначених критеріїв; вони дали змогу виміряти ступінь відображення відповідних критеріїв щодо обраного освітнього явища, яке оцінювалося. Таким чином, визначені критерії діяльності закладу загальної середньої освіти виконували такі основні функції, а саме: 1) прогностичну — для вибору найкращого варіанту управлінського рішення; 2) оціночну — для оцінки проведених або передбачуваних управлінських дій та прогнозу розвитку закладу; 3) контрольну — за відповідністю реальної освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти тій, що визначена управлінськими рішеннями й нормативними актами. Оцінка ефективності/результативності діяльності загального закладу середньої освіти на рівні суб'єкта управління пов'язана з оцінкою діяльності освітніх систем органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління у сфері освіти на відповідній території/регіоні. Але при цьому існує низка особливостей, які роблять його відносно самостійним управлінським суб'єктом. спроби розроблення критеріїв оцінювання діяльності освітніх організацій відбуваються одночасно як управліннями, так і працівниками освітніх установ. Однак ефективність діяльності закладу загальної середньої освіти може визначатися зростанням/зниженням освітнього рівня/якості наданої освіти, наприклад, у регіоні, зокрема за: змістом і структурою профільної підготовки; за рівнем якості освітньої діяльності закладу та переліку наданих освітніх послуг. При цьому варто враховувати ту обставину, що

стан зовнішнього середовища, рівень освіти та її динаміка лише частково залежать від результатів діяльності закладів загальної середньої освіти; загалом — це продукт сукупності політичних, економічних, соціокультурних та багатьох інших чинників. Таким чином, підсумовуючи зазначене вище, можна зробити висновок щодо необхідності розроблення та впровадження нової, єдиної системи критеріїв і показників розвитку, якості й результативності освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти в Україні.